

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefranctate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru care publicare.

Prenumerățiune nouă

la „Telegrafului Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultimei se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșese cu ultima Decemvre 1883, a și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 13 Ianuarie, 1884.

(X) Nimica nu poate sdrobi mai tare basa morală a cetățenilor unui stat ca abuzurile în administrarea justiției. Vie asupra politice, neindrptări provenite din ura de rassă sau religioasă, prigoniri ca efluxul resbunării personale, vie reința provenită din mîncărimea unora de a face rău numai și numai, ca cel asuprit se simtă puterea celui impetrit la inimă, toate le suferă omul mai ușor, cu toate se impacă, căci este un for, la care apelează cu încredere, și acest for este justiția. Așa este în toate statele omogene. Cu cât mai tare se pretinde aceasta în nu stat poliglot, ca al nostru, în un stat căruia numai justiția, singură justiția, i mai dă oare care aureolă, singură justiția i este săntă încă, singură ea este curată ca lumina soarelui, singură ea este sanctuarul, la care mai privim cu încredere, singură ea, care a mai rămas neinfectată de ciurma exclusivului privilegiu de îndreptărire ce și-l pretinde rassa domitoare din Ungaria? Abuzurile în justiție în un stat poliglot ca și al nostru unde, rivalitatea între naționalități crește în directă proporție cu asupririle națiunei domitoare, vie ele de unde vor veni, nimicesc cu desăvîrșire simțul de dreptate al cetățenilor, produc grozavă neliniscire, și aduc pre sermanul cetățean la marginea prepastiei, la desnădășuire, care la poporul de rînd de cele mai multe ori se resbună cumplit. Abuzurile în justiție în statele poliglote, unde mai ales ca și la noi, dom-

nesce măsima politică: am puterea în mână, pot face cu ea întrebunțarea ce mi convine, tare ușor pot seduce pre oameni în dejudecarea provenienței lor, și ele dânduli se interpretare falsă, însă justificată, tare ușor pot contribui la neîncrederea și dușmănia dintre popoarele conlocuitoare.

În fața unui abus de asemenea natură stăm și astăzi, abus, care este în stare a ne sdrobi încrederea în justiția Ungariei, și aceasta cu atât mai vîrtos, cu cât el s'a întemplat în capitala Ungariei la vedere procurorului general de stat, în capitală, pentru înfrumșetarea căreia se spesează au de an mii și miloane, se zidesc fel de fel de edificii pompoase, se fac tembuțe după sistemele cele mai noue, ca bieții oameni declarați de nevinovați să fie uitați cu anii în ele.

Lucru trist, dar s'a întemplat.

O biată femeie fu arestată sub suspițiunea că a comis furt. În câteva zile judele de instrucție s'a convins că asupra femeiei nu se poate documenta nimica și a dispus punerea ei pe picior liber. Certificatul despre eliberarea ei trece prin formele prescise, se subscrie, se pecetluesce, și apoi dispare de pe fața pămîntului. Muera arestată șede în temniță fără a ave ceva vină, și lucrul e gata. Peste două luni vine afacerea înaintea tribunalului și acesta în credință că persoana respectivă e liberă, dispune sistarea procedurii. Într'aceste biată muere șede în temniță din 7 August începînd. În 24 Ianuarie Dumneșeu scie cum se descopere că femeia este tot în închisoare, și fu eliberată; adecă la trei luni după sistarea procedurii contra ei, și 6 luni de când cu arestarea ei.

Șese luni de zile, o jumătate de an, în capitala Ungariei o femeie a stat în închisoare fără a scii lumea de ea, și ea poate sta până la a doua venire dacă din întemplare nu se descopere lucrul.

Acesta este faptul, drastic destul, însă el este povestit destul de fidel. În fața lui ne umple groaza. Nu sînt destul de amare experiențele ce le facem și de și cu neajunsurile provenite din prinsoarea preventivă care de multe ori durează câte doi trei ani, prinsoare preventivă, care nimicesc în cele mai multe casuri indiviși și familii, și când se descopere nevinovăția respectivului, poate lua în cele mai multe casuri toiagul și se meargă la cerșit. Nu ne ajunge acest neajuns, de care ne isbim chiar și în statele cele mai civilizate, trebuie să așdăm și lucruri, ca cel din cestiune, lucruri, cari în un stat bine organizat nu se pot întampla.

Și ce e mai mult, această anomaliă s'a întamplat în capitală, despre care credeam, că ea va fi

model întru toate cele bune. Dacă sînt posibile asemenea abuzuri*) în capitală, și cum că ele sînt posibile, ne dovedesce casul concret, ce vom șice apoi despre eventualele și posibilele abuzuri în provincie? Mai mult. Trăim între nesce impregiurări de tot critice. Trăim între impregiurări de tot anormale. Ura între naționalități n'a fost nici odată mai pronunțată ca și acuma. Avem dovedi dela restaurarea municipielor din luna trecută, când diarele ungurești jidănite și de și scuipau foc asupra românilor, avem dovedi tot dela această ocașiune, unde justiția s'a pus în serviciul partidei dela putere spre a influința alegerile. Avem dovedi, că diarele partidei dela putere au glorificat în public preșidenții de tribunale pentru influințarea alegerilor municipale în două comitate aproape curat românesci. Avem dovedi despre separatismul proclamat în fața lumii ca merit deosebit al preșidenților dela tribunale. Și adecă în comitatul Caraș Severin preșidentul dela tribunal s'a dat jos de pre scaunul Palladei și cu autoritatea sa a realizat dorința celor ce monopolizează astăzi opinia publică în Ungaria, pentru care merite i s'a cântat Osanna, ca unuia, ce a plantat neghina neînțelegerei, maghiarisarea — în această graniță a statului, și o cultivă fiind aceasta suprema chemare a sa.

În fața acestor lucruri anormale vine casul cu arestul de 6 luni al unei femei în capitală, femeie, care e sînge din sângele lor, femeie asupra căreia uici inima cea de peatră nu va comite act de resbunare, cas întemplat în capitală, unde pentru propagarea de idei exclusiviste nu se cere degradarea justiției, și glorificarea în public a acestei degradări.

Ca publiciști trebuie să ne ridicăm glasul în contra abuzurilor. Noi nu suspițiunăm nu agităm spiritele destul de agitate prin drastica stare de lucruri. Din contră spre linistirea spiritelor ne ridicăm glăsul în fața abuzurilor, căci ele sînt în stare să ne sdrobească și unicul refugiu, ce am mai avut până acuma.

Cerem cercetare riguroasă față cu abuzurile înșirate mai sus. Aceasta o facem pentru linistirea sermanului nostru popor, pentru triumfarea adevărului și a dreptății, pentru salvarea bunului nume a justiției în Ungaria, pentru renumele justiției discreditat prea mult în fața Europei civilizate.

*) Stimatul nostru colaborator califică casul acesta de abus; noi însă credem că aici subversează numai o nebagare de seamă regretabilă și chiar punibilă. Cu toate acestea meditațiunile articolului sînt la loc. Red.

FOIȚA.

Mîncat de Leu.

În cartea sa, „Pielea Tigrlui”, ce a apărut de curînd în Paris, dl Louis Rousselet înfățișează pe un marinar marselez care istorisește la masă în ce grozave impregiurări a fost mîncat de un leu. Acest specimen de flecărî meridională este foarte reușită și plină de veselie.

„Da domnilor, v'o repet, eu, Jean Barbarous, aici de față, am fost mîncat de un leu; și, dacă lucrul vi se pare prea de mirat, prietenul meu doctorul Holbeck, omul cu ochelari de aur, pe care vi'l recomand, va putea afirma că ve spui adevărul, curatul și simplul adevăr.”

La aceste cuvinte, toate privirile se întorseră spre „omul cu ochelarii de aur.” Acesta se mulțămî se suriză cu modestie, fără să se poată ghici dacă refuză să susțină aserțiunea „omului roșu”, sau dacă respinge onoarea de a fi fost unul din eroii unei întemplări așa de extra-ordinare.

Sala atât de sgomotoasă mai adineaori, era acum tăcută. Toată lumea așteaptă cu o vedită curioșitate minunată istorie.

Barbarous, mulțămî de rezultatul obșinut, se aședă mai bine și, fără a fi rugat, începî:

„Sînt de atunci mai mult de șice ani. Era pe la 1872 sau 1873; data nu vî privesce. Îmi făcu-

sem terminul la bordul vaporului „Junon” și mulțămîtă protecțiunei comandantului meu, intrasem la Menneval ca voiajor.

„Cunoașteți cu toții, fără indoială, casa aceasta, cea mai mare din Paris pentru vîndare de pene de paseri de modă, în strada Saint-Denis, la firma „Casoar.” Ea trimite prin toată lumea călători, însărcinați să stringă pene de struș, paseri rare, marabuți.

„Pentru debutul meu, fuseiu trimis cu Holbek aci de față, pe coasta Africeii. Era vorba să strîngem tot ce am fi putut găsi dintr'un fel de granguri cu goșă aurită, tare frumoși în pene, pe care patronii noștrii voiau să le întrebunțeze ca garnituri de pălării.

„Holbek făcuse destule călătorii atât în Africa cât și în cele două Americi. Era un vechiu drumeș, de vreme ce eu nu eram decăt un începîtor; de aceea am fost trimis cu dînsul. Trebuie să ve mai spun că de atunci n'am călătorit unul fără altul. Holbek și eu, sîntem ca umbra și obiectul.

„Dar să me întorc la istorie.

„Eată-ne deci plecați amîdoi din Bordeaux, pe un bastel care ne lasă la Gabon. Odată acolo, ne duserăm să găsim pe regele Denis, cel mai brav negru de pe toată coasta, care ne șice: Băești, de cumva voiți să aveți granguri aurite, va trebui să mergeți pe drum anevoios; pe aici nu mai sînt, și

trebuie să intrați în țeară și să luați în susul riului atât de departe cât veți putea. Vî mulțemim pentru informațiune, șiserăm noi. Și ne puserăm pe drum mergînd în susul riului Gabon.

„În lungul drumului nostru, ne opream prin sate, și acolo trebuia să tot spunem la palavre câte un ceas și mai bine, numai și numai pentru vre o duzină de piei de granguri.

„În sfîrșit, spre a completa provisiunea noastră, ne deciserăm să părăsim riul spre a intra în țeară.

Vorbînd de această țeară, vî făgăduesc că nu acolo m'ași duce să mi mînc veniturile, dacă vre-odată voi avea. Nu sînt decăt bălți imputite, pline de caimani și de crocodili; apoi mai încolo, solul este acoperit cu păduri așa de dese încăt de abia poți înainta. Dar de! sînt în acele păduri cele mai frumoase păseri din lume. Cu un cuvînt, acest țerm al Gabonului este țeara cea mai urită ce cunosc. Locuitorii sînt așa de leneși încăt n'au nici cultură, nici vre-un fel de provisiune, și pentru a avea ce să mîncăm, trebuia să vînam cu ei. Aceasta era, v'o mărturisesc, aspră acenicie a meseriei. Sau că vinam pentru hrana noastră sau pentru a recolta păseri, eram totdeauna prin acele mari păduri unde ne amenințau mii de pericole.

„Într'o și pe când nu mai aveam de căt foarte puține de ale mîncării, un negru veni să ne anunțe

Lupta pentru limbă în senatul imperial austriac.

Cestiunea limbei ține spiritele din Austria într-o necurmată agitațiune aproape de 4 ani. Acum a ajuns la desbatere în parlament o propunere făcută de contele Wurmbbrand cu privire la regularea acestei cestiuni pendente. Partidele au intrat în focul desbaterei bine pregătite. Discuțiunea parlamentară ne a arătat în peripețiile sale cele mari; contrastul cel mare între partida germană și partida naționalităților. Este o luptă uriașă: de o parte cerbicoșii reprezentanți ai preponderanței germane, de altă parte autonomiștii, cari vor să revindece naționalităților austriace dreptul nealienabil de a se folosi fie-care popor de limba sa proprie în afacerile publice. Lupta pentru limbă are în monarhia noastră o însemnătate cu atât mai mare, cu cât această gravă cestiune nu este încă decisă definitiv și spre mulțămirea tuturor, mai ales la noi în Ungaria, unde sântem încă departe de împlinirea dreptelor noastre postulate.

Pentru a orienta publicul nostru asupra luptelor ce se petrec dincolo de Laita, lupte, cari sâmenă cu ale noastre, vom da în cele următoare *per summos apices* decursul luptei parlamentare în cestiunea limbei.

La ordinea zilei e propunerea lui Wurmbbrand, care cere ca să se reguleze prin lege pe baza art. de lege XIX din 1867 usul limbilor provinciale în afacerile publice ale țărilor ce compun statul austriac.

Majoritatea comisiei, însărcinată cu discutarea prealabilă a acestei propuneri, a respins propunerea, ear minoritatea germană națională a susținut-o. În 14 cur. propunerea veni în ședința parlamentului.

Raportorul majorității Dr. Madejski 'și rezervă a reveni asupra propuneri în cuvântul seu din urmă.

Raportorul minorității Dr. Sturm precisează obiectul de controversă și dice, că minoritatea nu dorește altceva decât ca egala îndreptățire a limbilor usitate în provincii, recunoscută prin art. de lege 19 din 1867 despre drepturile generale ale cetățenilor de stat, să se execute pe calea legii, dar limba germană ca limbă de stat nefiind atinsă prin acel articol și esistând de *jure et facto* până acum, să se susțină ca atare și pe viitoriu.

Provocându-se la ordinațiunile emanate dela guvern în cauza limbei raportorul protestează contra stăruinței de a restringe în mod arbitrar și mai tare teritoriul limbei germane. Cerem dice, respectarea unui drept valid și garantat prin lege, fără de a se abroga legea fundamentală de stat, nu numai pentru a apera seminția germană, ci mai mult pentru a scuti statul imperial austriac (Aplause în stânga), fiindcă una dintre condițiunile de esistență ale acestui stat este limba de stat germană.

Din aceste considerațiuni recomand votul minorității din comisiune.

Primul orator contra majorității (trecerea la ordinea zilei) Dr. Tomasciuc: Cestiunea limbei numai într'un stat poliglot se poate ivi; unde statul și națiunea sânt noțiuni identice, nu se simte lipsa unei limbi de stat. Cine dorește unitatea statului austriac acela trebuie să țină în vedere, că

„Holbeck cu ochelarii lui, atunci ca și acum, n'ar fi fost în stare să trimită un glonț la cincișeci pași. Fusesi dar eu care îmi încercaiu norocul. Mă pusei în genunche și luai la ochi. Glonțul plecă și, spre bucuria noastră, unul din antilopi cădă greu la pământ, pe când ceilalți o șterseră de a fuga. Pușca neavând decât o țevă, n'am putut să încerc și a doua oară.

„Ori și cum, eram foarte mulțămiiți, de oare ce antilopul împușcat era gras ca un vițel, și făgădui că ne va ține câteva zile de mâncare. Ne apucărăm deci al jupui și fiind că nu ne gândeam să-l luăm întreg cu noi, tăiarăm trei bucăți, atât de mari încât le puteam duce, luarăm fie-care câte una de care o puserăm pe umer, dând pe a treia se o ducă negrul ce ne însoțise.

puterea și forțele acestui stat se rașimă pe simțul cât se poate mai intensiv despre bazele statului. Simțul comun austriac însă e legat strins de cultura comună, care poate cuprinde mai multe națiuni de diferit caracter național, având acestea lipsă de un idiom comun. Isolarea nu a promovat cultura națiunilor și naționalitățile cele mici sânt avisate a se alipi la un popor mai mare. Dacă chiar și națiunile cele puternice și cu cultură înaltă obleagă tinerimea să învețe prelungă limba lor maternă și o altă limbă cultă cu cât mai mult se va simți aceasta lipsă la popoarele cele mici? Esperiența arată că naționalitățile austriace au făcut cele mai mari progrese togma în perioada germană. Toți recunosc necesitatea limbei germane, deci nu este oare ceva caracteristic și rușinător pentru noi, când în țerile Austriei dispozițiunea unei legi fundamentale de stat a putut fi interpretată astfel, ca tinerimea se poată fi obligată a înveța ori ce limbă numai cea germană nu?

Limba de stat în Austria nu poate fi alta decât cea germană. Astăzi însă am ajuns în Austria atât de departe încât tinerimea și poate completa studiile fără de a sci un cuvânt nemțesce. Firesce aceasta s'a întemplat numai în Boemia, căci chiar și maghiarii au dat loc limbei germane în scoalele secundare. Va cresce însă o generațiune, izolată cu totul de limba germană, care va delatura acest idiom și va înlocui cultura comună germană cu cea slavă. Dar în măsura, în care va scăde cunoștința limbei germane, va scăde și conștiința de stat austriac. Chiar și contrarii admit, că funcțiunile vieții de stat, limba parlamentului, limba legilor, limba oficială la autoritățile centrale, limba în serviciul militar, în faptă nu pot fi exercitate decât într'una limbă. Noi nu pretindem mai mult și prin aceasta ni sânt date criteriile limbei de stat și limba de stat nu poate fi alta decât cea germană. (Aplause în stânga estremă). Limba germană e cea mai răspândită în Austria și residența încă e situată în teritoriul acestei limbi. Se accentuă adese ori preponderanța numerică a elementelor slave, aceasta accentuare invoalvă pretenșiunea de a întipări monarhiei austriace cu încetul caracterul slav și prin aceasta cestiunea de cultură devine o cestiune de putere. Slavii cer deocamdată fiind că nu li se pare oportun, numai ca limba de stat să nu fie recunoscută apriat. Îndată însă ce se va delătura limba germană pretutindinea statul federativ e inaugurat, dar și statul federativ va ave lipsă în interesul unității de o limbă comună care se înțelege va fi una dintre cele slave.

Primejdia de slavizarea statului austriac e iminentă. Au trecut mai mult de un veac decând Bucovina e încorporată la Austria și cu toată preponderanța limbei germane nu sci se se fi germanisa vre o familie, sau vre-un unic bucovinean *) în decursul acestui timp, precând cei patru ani din urmă decând esistă guvernul actual au fost de ajuns pentru a face din polonisarea cetăților mici un pericol pipăit.

Oratorul desvoaltă apoi motivele dilatorice — și vine la concludsiunea, că în Austria numai limba germană poate fi limba de stat. Apoi face un apel la partida dela cârmă dicându i să dovedească acum că dorește serios „împăcarea“ și termină — între aplausele partidei din stânga cu cuvintele: „Dați cele

*) Vorba se fie! Dl Tomasciuc are să înceapă cu dsa și se urce lunga scară a Bucovinenilor germanisați. Red.

ce sânt ale statului, statului, ear cele ce sânt ale națiunilor, națiunilor!“ (Va urma).

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Brașov, în ziua de s tul Ioan 1884. D nule Redactor *!) În epistola de eri vă descrirei pe scurt decursul ceremoniei bisericesci la sfințirea apei; ađi mi se ofere din nou ocaziune a vă mai adresa o mică descriere, care va interesa — cred eu — mai mult pe On. public cetitor al „Telegrafului Român.“ Aniversarea zilei s-tului Ioan de cătră societatea studenților dela gimnasiul român de aici este de astădată obiectul acestor rânduri.

Ca în toți anii așa și în anul acesta societatea de lectură a studenților români din Brașov și-a ținut ședința sa publică în preseara s-tului Ioan, în onoarea întemeietoriului acestui gimnasiu a P. S. D. Episcop Ioan Popasu și în memoria întemeietorului numitei societăți a reposatului director Dr. I. Meșotă precum și a bigemeritatului profesor Dr. I. Al. Lăpădat. Mai înainte însă de a vorbi despre ședința publică din anul acesta voui premit pe scurt ceva despre starea și activitatea societății din cestiune.

După lege societatea se compune a) din membri ordinari, cari sânt elevii clasei a VII și a VIII gimn. și cei de a II și a III comercială, b) din membrii estraordinari, cari sânt elevii clasei a V și a VI gimn. și a I-a comercială. Dintre cesti din urmă poate fi primit ca membru ordinar numai acela a cărui lucrare de recepțiune va avea norocul a scăpa nescărmănată din critica societății. Membru de aceasta categorie este de present precât sum eu informat numai elevul clasei a VI a I. Broju, care figurează ca membru ordinar încă din anul trecut.

Cumcă sânt foarte însuflețiți membrii societății spre activitate neîntreruptă, aceasta se poate atribui numai presidentului societății, dlui Andreiu Bârseanu, carele prin laboarea sa neîntreruptă scie însufla și în elevii sei același zel neobosit în toate direcțiunile culturale. Ca dovadă despre viul interes, cel are pentru societate și pentru promovarea culturii omnilaterale a tinerimei noastre studioase, poate servi și împrejurarea, că dela începutul anului n'a fost o singură ședință, la care să nu ia parte și se conducă desbaterile curente ale societății. Deja în a doua ședință s'a trecut la partea literară, când dl president aduce ca exemplu în astă privință pe G. Bogdan (cl. VII g.) G. Teclu (cl. VII) și pre I. Broju (cl. VI.) Cu deosebire cel dintâi și cel din urmă în fie-care ședință s'au produs cu câte ceva, — acela mai ales cu poesii atât proprii cât și traduse precum și cu povești de diferit cuprins, ear acesta cu descrierea feluritelor datine și credințe de ale poporului român ardelean, scrise în formă de novele. În societate s'au lucrat și s'au cetit multe și diferite teme, dintre cari mai numeroase au fost cele de cuprins istoric — național și economic; afară de aceea pe lângă musica vocală s'a mai cultivat și musica instrumentală, care în anul acesta scolastic a ocupat un loc principal în pro-

*) În legătură cu Correspondența din Nr. 4 al diariului nostru dăm loc și acestia, care completează prima noastră correspondență. Red.

„Astfel încărcăți fiindcă era aproape să însereze, ne întorceam grăbind pasul spre a veni la gazdă. Mersesem deja jumătate cale, când, trecând de un stuș, auđirăm foarte aproape de noi un groaznic răget.

— În sfârșit, iată leul, ășeră într'un glas toți asistenții.

— Da, era el! reincepă Barbarous, și aș fi voit să vă ved în locul meu. Când îl zării, era la deșce pași înaintea mea, în mijlocul potecii, și vă asigur că vederea lui nu m'a făcut de loc să riđ, căci numai de cât îmi aduseiu aminte că făcusem prostia să nu'mi încarc pușca. De altminteri, n'avuseiu timp să mai cuget. Holbeck, care era în urma mea, și descarcă pușca asupra leului, care, dintr'o săritură, se repeđi asupra'mi și, cu un nou răget, mă aruncă la pământ,

„Căđend, mai avuseiu timpul să văd pe Holbeck și pe negrul fugind cât li țineau picioarele, apoi perdui simțirile.

„Viteazul meu tovarăș scie bine că nici odată n'am avut pe el necaz fiind că m'a părăsit, căci în fapt el mă credea mort și n'ar fi putut să facă nimic ca să mă scape.

„Cât timp am stat leșinat, nu sci, dar în sfârșit, încetul cu încetul simțiu că mă întorc la viață. De-ocamdată, n'avui decât o idee confusă de aceea ce mi se întemplase și mă încercaiu cu greutate să mă ridic; când, la mișcarea ce făcui, răspunse o

mărăitură, și mă simții strivit la pământ de o greutate enormă. Leul se culcase deasupra mea.

„Descoperirea aceasta m'a făcut să tremur, dar nu era nimic pe lângă aceea ce simțiu când văđui că fiara sălbatică începu să mă mence viu vișor. Mi auđiam oasele trăsând sub groaznicele lui măsele, și propriul meu sânge curgea pe gât și în lungul obrazilor.

„Cu toate acestea, lucru ciudat, nu mai simțiam decât o grozavă apăsare. Mi-am amintit atunci că oamenii și animalele apucate de fiarele sălbatice sânt cuprinși de o amorțeală aproape providențială, care le face să nu simță durere.

„Dar dacă nu resimțiam sfășierile carnei mele de dinții fiarei, în schimb creerul meu era cuprins de o așa spaimă încât lesinaiu iarăși.

„De astă dată, când îmi venii în fire era întunec cumplit și un cerc de negrii cu faclie aprinse în mână era impregiurul meu. Deschidând ochii, figurile lor strămbe, luminate de faclie, mă făcură să cred că sânt deja în iad sau cel puțin în locul de ispășire a păcatelor, căci nu'mi aduceam aminte să fi făcut vre-o dată fapte rele. Dar îndată zării figura lui Holbeck care, aplecat spre mine, plângea dicend: „Sermane Barbarous!“ Atunci încercai ca se me scol, și care nu fu mirarea mea când văđui că o fac fără greutate. Odată sculat îmi pipăii brațele, pulpele, capul, inima, pieptul. Toate erau neatînse

N'aveau decât puține sgarituri și nici o rană.“

gramul lucrărilor societății. Încă acum un an s'a format o mică orchestră sub conducerea abiturientului Victor Roșca. În anul acesta cumpărându-se, din banii societății mai multe instrumente musicale studenții s'au ocupat și mai serios cu muzica instrumentală, așa încât la ședința publică au secerat cele mai vii aplause dela publicul brașovean, ce a luat parte la această serată într'un număr atât de important încât încăpea în sala cea mare a gimnasiului.

Revin la producțiunea publică de aseară. Programul aceleiași este următorul: 1. „Cuvânt de deschidere“ ținut de conducătorii societății 2. „România Jună“ vals de L. Wiest, executat de orchestra societății. 3. „Stăruința românului în Dacia lui Traian“ studiu istoric de G. G. Teclu. 4. „Rămas bun codrului“, de F. Mendelssohn-Bartoldy, chor de bărbați. 5. „Papinian și Vespasian“, dialog umoristic de I. Negruzzi produs de Lazar Theodor și G. Bogdan. 6. „Bucuri nevinovate“ de Spohn, chor de bărbați 7. „Suveniri de Mehadia“, solo de flaută cu acompaniament de orchestră. 8. „Din jurul Lugoșului“ obiceiuri populare descrise de Petru Barbu. 9. „Bayonno“, marș executat de orchestra societății.

Vorbind în special despre singuraticii numerii ai programului, constat — cred eu — opiniunea în-tregului public ascultătoriu care a dat espreșiune simțimentelor sale prin necumatele aplause. Încep cu numerii de orchestră, căci aceasta a format partea cea nouă a programului. La executarea numerilor 2, 7, 9 a condus octavanul Boer, care cunoaște bine mai multe instrumente; succesul a fost peste așteptare n.ultămitor, deși mic numărul instrumentelor cu deosebire însă Nrul 7 „suveniri de Mehadia“ a plăcut atât de mult publicului încât nu și-a mai curmat aplausele până ce nu s'a repetat. Chiar specialiști, cari au asistat la această producțiune, s'au exprimat foarte favorabil față de rezultatul acesta. Nu mai puțin succes au avut și corurile, cari au fost executate cu o precisiune exemplară. Nrul 3 „Stăruința românilor în Dacia lui Traian“ a fost o temă lucrată cu mult studiu și predată într'un ton foarte dulce, n'ar fi stricat însă când ar fi fost pronunțamentul mai forte. Lazar Theodor și G. Bogdan în dialogul „Papinian și Vespasian“ au dovedit un ton bun oratoric, respicat și plăcut. În fine obiceiurile poporului „din jurul Lugoșului“ descrise de G. Barbu au fost compuse într'un stil ușor și limbajiu pe-căt se poate de simplu și natural, încât n'a lăsat nimic de dorit, ceea ce s'a dovedit prin viile aplause ale ascultătorilor. Producțiunea de aseară a fost o vie dovadă că studenții nostri pot face foarte mult sub o conducere înțeleaptă: de aceea — „suum cuique“ — meritul succesului atât de frumos al numerilor programului cade în prima linie pe partea conducătorului și anume asupra domnului Pantelimon Dima, carele a condus corurile — asupra domnului Iacob Mureșan, care a condus esercițiile orchestrei și în fine asupra dlui president al societății Andrei Bărsan care se află la locul său ca conducător al junimei noastre studioase de aici: După încheierea producțiunii dl director gimnasial St. Iosif a rostit câteva cuvinte pline de satisfacțiune, mulțămind on. public pentru călduroasa îmbărbătare a încercărilor elevilor acestui institut prin participarea atât de numeroasă la producțiunea deja încheiată. G.

Astă revelațiune fu primită cu neincredere de către asistenți, și unul dintre căpitani, făcându-se interpretul sentimentului general, dișe:

„Ce ne tot spui acolo, Barbarous? Ai visat, și leul a plecat după ce te-a înlătuat din drumul seu.“

— Tocmai aceasta ve înșeală reincepu el. Totul s'a petrecut, avusei onoarea se ve spui, așa că Holbeck când s'a întors se caute cadavrul meu, venind în locul unde cădusem a găsit pe leu, nici mai mult nici mai puțin, decât mănându-me cu frumosi lui dinți. Fiera selbatică nu m'a lăsat decât după ce s'au apropiat oamenii cu torțele.

— Dar bine atunci? . . . întrebare ascultătorii și mai mult mirându-se în urma acestei noi afirmațiuni.

— Doamne! lucrul e foarte simplu dișe Barbarous cu un ton modest; creșdend că me mănă pe mine a mistuit sfertul de antilop ce luasem la spinare.“

Tunete de aplause salutară aceasta conclusiune neașteptată și toți asistenții sculându-se cu paharul în mână, salutară pe omul roșu cu un lung:

„Bravo Barbarous! traescă voiajorul marsiliez!“

În ce'l privește, Barbarous se mulțami să dișcă cu un suris de triumf:

„Nu v'am spus eu?“

„Timpul“

Nr. 77. Scol.

Concurs.

Pe baza emanatului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică ddo 7 Ianuarie a. c. Nr. 43,854 1883, se aduce la cunosința celor pre cari i privește că: din fundațiunea „Beșaniană“ au devenit în vacanță cu anul școlastic 1883/4 următoarele stipendii pentru elevi și eleve din instituttele preparandiale (de ori ce caracter) din patriă: a) un stipendiu cu 300 fl.; b) două cu câte 200 fl.; c) două cu câte 200 fl.; d) unul cu 150 fl. și e) patru cu câte 100 fl. anuali. Dintre aceste compete preparandiștilor de secul bărbătesc numai unul a 100 fl., celelalte sunt p ntru eleve din preparandiile de învățătorese.

Se înseamnă mai departe, că în sensul literelor fundaționali pot competi la stipendii mai mari de 100 fl. numai elevi sau eleve, cari s'au împărțit deja de stipendiu mai mic din aceeași fundațiune. Noue conferiri se fac numai la stipendiile de câte 100 fl.

Stipendii de aceste vor fi după arangiările de mai sus de ce:

La aceste de ce stipendii pot concurge elevi și eleve atât din preparandiile de stat, cât și din cele confesionale. Cererile concursuali sunt a se instrui cu: estras matricular de botez, atestate despre studii și despre purtarea morală și certificate despre starea materială și de familie a părinților concurentului.

Cererile astfel instruite sunt a se așterne până în 10 Februarie st. nou la preparandiile de stat direcțiunei, la cele confesionale consistoriilor concerninte, cari vor ave ale transpune până la 15 Februarie st. nou curatorei fundațiunei numite. Sibiu, 16 Ianuarie 1884.

Dela consistoriul archidieceșan gr. or.

Varietăți.

* (Uneltiri și clevetiri.) Foaia kossutiană din Cluj „Ellenzék“ în Nr. din 21 Ian. a. c. se produce cu o corespondență din Sibiu, care vermuesce de neadevăruri și insinuări. În aceea corespondență se dișe că românii și sasi din Sibiu au voit se predea flacărilor școala elementară ungurească de aici.

După raportul oficial al poliției atacarea se reduce la o copilărie, care s'a putut zămisli numai în capul vre-unui șuchiat, de care între români și sasi nu se află. Învinuirea și suspiționarea făcută românilor o respingem cu rezoluțiunea, cu care a respins'o în numele sasilor diariul de aici „Sieb. Deutsch. Tageblatt.“

* Mulțamită publică.) Avend în vedere, că recunosința e caracteristica adevăratei culturi. Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ își implinesce una dintre cele dintăiu datorințe ale sale, aducend mulțamită publică tuturor, cari cu ocașiunea ședinței sale publice o au spriguit cu concursul lor, fie în bani, fie în cărți.

Eată lista binevoitorilor contribuenți:

Din loc:

Esc. Sa P. Arciepp și Metropolit Miron Romanul 10 fl., Ilustritatea Sa P. Archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea 5 fl. Domnii: Ioan Keil 5 fl., Gregoriu Mateiu, comerciat 4 fl., Visarion Roman, director de bancă 3 fl., George Mateiu, comerciat 3 fl., Dr. Ioan Moga, medic 3 fl., Elie Măcelariu, consil. în pens. 2 fl., Ioan Bechnitz, ases. consist. 2 fl., Dimitrie Comșa, prof. 2 fl., Simeon Popescu, protopresbiter 2 fl., Dr. Aurel Brote, director de bancă 2 fl., Alecsandru Lebu, proprietar 2 fl., Parteniu Cosma, adv. 2 fl., Ioan Hannia, director 2 fl., Dr. Ilarion Pușcariu, ases. cons. 2 fl., Nicanor Frateș, secr. cons. 2 fl., Ioan Ghibu, prof. 2 fl., Sabin Piso 2 fl., Ioan Alameorean de Alamor, paroch 2 fl., Pavel de Dunca, consiliar în pens. 2 fl., Nicolau Cristea, ases. cons. 2 fl., Toma Ienciu, adj. cat. 2 fl., Anania Trombiș, ases. cons. 2 fl., Ioan Popa, adv. 2 fl., Ioan de Preda, adv. 2 fl., Zaharia Boiu, ases. cons. 1 fl., Romul Petric, cas. de bancă 1 fl., L. Binder tipograf 1 fl., George Dima, profes. 1 fl., Dimitrie Cunțan, profesor 1 fl., Petru Drăghiciu, interpr. la trib. 1 fl., Iacob Bologa, cons. în pens. 1 fl., Iuliu Dan, act. metr. 1 fl., Ioan Popa, tip. 1 fl., Isaiia Henteș, invet. 1 fl., Radu Bălaș, ampl. de bancă 1 fl., Iuliu Popescu, ampl. de bancă 1 fl., Filip, jurist 1 fl., George Bobeș, paroch 1 fl., Ioan Pop de Galați adv. 1 fl., George Stăneasă, par. 1 fl., V. Pop de Hârșan, adv. 1 fl., Oct. Rus, concip. 1 fl., N. N. 1 fl., I. Bach, cap. în pens. 1 fl., Petru Roșca, jude reg. 1 fl., Nicolae Schiau not. com. 1 fl., Petru Ciora 1 fl., G. M. 1 fl., Nicolae Aleman par. 1 fl., Iacob Greavu, econom 1 fl., Dr. Ioan Nemeș adv. 1 fl., Dr. Nicolau Olariu, adv. 1 fl., Constantin Stejar, cas. cons. 1 fl., Nicolau Borza, invet. 1 fl., Nicolau Ivan, invet. 1 fl., Dnul Nedelcoviciu, comere. 1 fl., Victor Em. Tordășan, canc. cons. 1 fl., Ieremie Bica 40 cr., Nicolau Bica 40 cr., Nicolau Muntean, 20 cr., N. N. 50 cr., N. N. 44 cr., Ioan

Marciaș, jurist 50 cr. Doamnele: Maria Roșca 2 fl., Maria Georgeviciu, învățătoreasă 1 fl., Alecsandrina Mateiu 1 fl., Iosefina Răuciu 1 fl. Domnișoarele: Maria Cunțan 1 fl., Baronesa Elena Pop 1 fl., Elena Pechy 1 fl., dela persoane necunoscute 5 fl.

Din străinătate:

Ilustritatea Sa Păr. Episcop Ioan Meșian 5 fl., Ilust. Sa Păr. Archim. Cornel Zsivkovics 10 fl., Ilust. Sa Păr. vic. epp. Ieroteiu Beleş 2 fl. Domnii Ioan Grecu not. cerc. 2 fl., Vasile Maxim, adm. prot. 2 fl., Vasile Greavu, sub-jude 2 fl., Iacob Zorca, not. cerc. 2 fl., Ian Danciu, adm. prot. 2 fl., Nicolau Hența, not. com. 1 fl., Michai Gomboș, econom 1 fl., Petru Nicola, paroch 1 fl., Nicolau Candrea, not. cerc. 1 fl., din comuna Chieuești: Gavriil Lador, par. 1 fl. 30 cr., Tanasie Prunduș 1 fl., Vasile Lador 20 cr., Domnica Marchiș 1 fl., Maria Prunduș 1 fl. Domnica Lador 20 cr.

Domnul Ioan Popescu a avut bunăvoință a ne înmulți biblioteca cu „Istoria revoluțiunei române din 1821“ și „Acte justificatoare la istoria revol. române din 1821“ de C. D. Aricescu.

Domnul Ioan Crișan prof. cu „Die Rumänen und ihre ansprüche von P. Hunfalvy“ și dl Ioan Cristea compactor cu „Protocolul sinodului din anul 1882.“

Încuragiată în chipul acesta Societatea „Andrei Șaguna“ va progresa tot mai mult și mai mult, și fie-care dintre membrii ei nu va întârția a depune la timpul seu mica sa jertfă pe altarul bisericeii și al națiunei sale!

Pentru comitetul arangiator:

Vasile Saftu, Romul Z. Popă, Petru Roșca,
pres. referinte. cassar.

* (Personal.) Dl B. P. Hajdeu a fost ales membru corespondent al academieii imperiale din Petersburg. Dl Dr. P. Pipos profesor în Arad a ținut Sâmbătă în 26 Ianuarie o conferență în institutul teologic pedagogic de acolo despre „școala.“

Mai nou.

Mai nou, și — după cum simțim noi — mai trist este în momentul de față aceea, ce ne aduce buletinul oficial „Budapesti Közlöny“ în Nrul său 23 din Dumineca trecută. Ne aduce un normativ nou ministerial, care prescrie modalitatea, cum se se împartă pe viitoriu ajutorul de stat la preoțiimea și comunele bisericesci din archidieceșca noastră ortodocșă. Normativul culminează într'aceea: că de acum înainte nici un protopop, nici un preot și nici o comună bisericescă nu va avea parte de ajutorul de stat, dacă nu va suplica imediat la ministeriu. Autoritățile supreme bisericesci, cari până acum împărta ajutoarele acestea după un plan sistematic, bine combinat cu necesitățile bisericeii, de acum înainte vor fi degradate la rolul de ași da numai părerea la suplicele, cari li se vor comunica, ear deciderea din pozițiune în pozițiuni și efectivă împărțire a ajutoarelor este rezervată ministeriului, independent de ori-ce părere. Nu vrem să preocupăm vederile celor mai competenți și interesați mai de aproape în aceasta chestiune gravă și poate și delicată; atăta însă ne permitem a observa cu toată loialitatea, ce ni-o păstrăm: că nonă ni se pare, ca și când lucrurile ar merge într'acolo, ca de acum înainte se nu se mai împartă ajutoare de stat pe scopuri bisericesci după trebuințele reali ale bisericeii: ci mai vortos se se dea remunerațiuni acolora, cari vor se se prezente vrednici de grația specială a guvernului. Dar se stăm pe loc; se așteptăm vocea bisericeii, și deocamdată se ne mărginim la un suspin din adencul sufletului!

(O carte de folos practic.) Atragem atențiunea publicului interesat asupra unei cărți practice, care este anunțată între inseratele foaiei noastre: „Lexicon mic de conversațiune“ de Brockhaus. Acest lexicon e foarte bun pentru al folosi în lipsele momentane, și este efin, prin urmare se recomandă mai cu seamă acolora ce nu și pot procura lexiconul cel mare de Brockhaus, fiind acesta prea scump. Lexiconul cel mic, un op elegant, în două tomuri, — cuprinde 64,754 articuli, cari dau respuns scurt precis și corect la ori ce întrebare. Prețul e 15 marce.

(Reclamă.) Atragem atențiunea asupra inseratului „A Fraiss în Viena“ publicat în numărul nostru de astăzi.

Loterie.

Sâmbătă din 26 Ianuarie 1884.

Viena:	66	3	59	17	38
Timișoara:	60	5	2	83	23

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Ianuarie n. 1884.

	Viena B-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	121.60	121.60
Renta de aur ung. de 4%	89.70	89.55
Galbin.	5.72	5.69
Napoleon.	9.63	9.61
London (pe polița de trei luni)	121.30	121.20

Nr. 506.

[648] 2-3

EDICT.

Ioan Ienciu din Noerichiu proto-presbiteratul Agniet, care după o conveșuire scurtă de 7 ani a părăsit pe legiuita lui soție Ana Ilea dela Gijasa superioară dispărind în lume fără a se

sci locul ubicațiunii lui, — în sensul părintescei incuviințării consistoriale se provoacă prin aceasta, ca în termen de 3 luni dela publicarea acestui Edict să se infățișează naintea subșcrișului for matrimoniale, căci la dincontră se va pertracta și decide

procesul intentat de nevasta lui sus-nunită și în absența lui.
Noerichiu în 15 Decemvre 1883.
Scaunul ppterat. gr. or. al Agnietei ca
for matrimonial de 1 instanță.

Gregoriu Maier,
admstr. ppterat.

La subșcrișul se află de vëndare

rachiu de drojdii și de prune

în calitatea cea mai fină.

Tot odată se primesc

drojdiile de vin și prunele

spre a le ferbe întru rachiu.

Condițiunile mai de aproape la

[647] 3-3 **Carl Borger,**

Sibiū, strada Gușterizei Nr. 16.

MORBURI SECRETE

le vindec pe baza esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb.

[645] 3-4

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

[641]

2-4

BROCKHAUS'

Kleines
Conversations-
Lexikon
in 2 Bänden.

Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Weihnachtsgeschenk.

OLEIUL PENTRU AUȚ

perfecționat de Dr. M. Deutsch vindecă ori ce **asurzială**, care nu este din naștere; dacă cineva **aude greu, îi cântă urechia, îi ține sau îi curge** cu oleiu se se poate cura radical.

Mulfămită publică, 12 ani întregi n'am auțit cu urechia dreaptă absolut nimic. Spre a paralisa acest rău, am fost necesitat să călătoresc de două ori la Viena, ca să consult pe renumitul doctor de urechi și profesor vienez. Durere nici el nu mi-a putut ajuta! **Din norocire** însă am dat preste **oleiul pentru auț** din depositul general a lui Iulius Graetz. Întrebuințând acest remediu **o minune nespuse** se întâmplă cu urechia mea. **După ce am folosit de trei ori** m'am vindecat radical; Dău să-i prelungească viața inventatorului acestui minunat **oleiu de auț**, ca să mai poată aduce servicii omeniei.

Plevnic, comitatul Trencsén, Ungaria
Emerich de Zental, proprietar mare.

Acest **oleiu pentru auț nefalsificat** împreună cu arătarea modului de întrebuințare se poate căpăta pe lângă prețul de 2 fl. 40 cr. direct dela deșitorul general Iulius Graetz, Viena, Sechshaus, Hauptstrasse 47.

[621] 5

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

încă ne mai auđite

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisiune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, lucrate mai bine, mai practice și ne mai pomenit de effine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economie de casă și fie-ce familie, și fiind-că societatea are filiale și în: **Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petropole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin**, așa dară unde cumpără mai întreagă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi această ocaziune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că effinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voieste cine-va să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de effin, atunci să folosească aceasta ocaziune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult. Cu stimă **Societatea de comerț franceză.**

În magazine este depositat următorii număr de marfe:

- 5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platina ce mai fină de argint, regulate pe minută, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.
- 2325 oroloage - Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă excelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sunt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.
- 8650 oroloage remontoir de aur doublé, de tras la toartă, fără chei, cu urvagiū fin regula de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și effin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.
- 1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără chei, cu întocnire pentru arătătoriu și cu urvagiū adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, întru adevăr ne mai pomenit d'effin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.
- 4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut sgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte ac modate pentru fie-care familie și pentru fie-care me er aș.
- 4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate mă-imile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umezeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mai practic și mai effin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestiment cu 1 fl.
- 6500 dusine de uelțe de mâncare de argint de Britania, Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dunsină cu 12 fl., acum 12 bucăți la olaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uelțele de mâncare anunțate de alte firmă sunt numai imitați.
- 15000 dusine de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint cu at de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 lingur le de mâncare; 12 linguri de cafea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de r comandat.
- 2000 de linguri mari de scos supă de argint de Britania, fabricatul cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl. acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr.
- 2180 dusine de tase englezești de Britania, înfrumșețate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la olaltă. Important pentru ospetării, cafelele și privați.
- 5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna culoarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechiă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte effin.
- 6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.
- 3570 fuste pentru dame—Jupon-Moiré, pompoase cu plisăe dublu colorat, un vestiment de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.
- 4780 năfrămi de iarnă, pentru dame din lăna cea mai curată, în colorile de brillant cele mai noue precum roșu, alb, sur, b-uneț, violet etc., în o culoare sau în mai multe colori, bucată numai cu fl. 1.25.
- 3970 năfrămi de Cachemir, negre cu ciucuri de mătăsă grei franțezești, de 1/4 de mare, o năfrămi de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori sermană se și procure sub ori ce condiție această năfrămi admirabilă.
- 3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau dnpă fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sunt toate quadruple.
- 5250 cămăși pentru dame cu multe brodării svețiane și pompoase, mai înainte 6 fl. acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea excelentă.
- 6000 corsete de noapte pentru dame, cu brodării admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestiment pompos pentru fie-care damă.
- 3460 ismene pentru dame, cu p'isăe și cu brodării, sau din Prima-Chiffon sau din Barcheu greu, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.
- 6000 învălituri (Plaids) de călătorie curat englezești din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, îndru adevăr absolut necesar pentru casă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atăta.
- 3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutura cea mai bună și mai necesarie pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.
- 8000 covoară (coperișe) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coți, în colorare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învêrgate roșu cu fl. 6.40.
- 5450 garnituri de masă, constătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu înfrumșetări de flori pompoase, m i înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la olaltă numai cu fl. 4.85, întru adevăr necesari pentru fie care casă.
- 10000 dusine de batiste (năfrămi de buzunariu) franțezești cu margini colorate, cari nu și perd culoarea, toate țivite, o dunsină numai cu fl. 1.50.
- 6000 dusine de batiste de mătăsă, din mătasa cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă culoare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Să pot folo-i și ca năfrămi de grumazi.
- 2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătăsă americani, comoți da purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudori, mai înainte fl. 8, acum toate 12 prechile la olaltă numai fl. 2.90, nec sari pentru fie care.
- 1400 dusine de ciorapi de mătasa americani, sănătos de purtat, de oare-ce recoreș plăcut piciorul și sug în un mod păcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechi, acum 3 părechi numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.
- 8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămi (vergi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.
- 1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșetări adm abile florentine și cu mamea de succin în Etui de catifea fin, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etu-ul este atât demn. Foa te interesant pentru fie-care fumătoriu.
- 2000 inele cu brilante. Imitațiune Fabrica-ul cel mai nobil și mai măgitoriu cu splendoarea (lu-
- ciul) cea mai pompoasă și necredibilă, puse în aur doublé, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl. toate în Etui foarte fin de catifea.
- 2000 de părechi de cercei cu briliante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbuș, cari nu-i poate deosebi nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechiă, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.
- 1600 medailoane cu briliante. Imitațiune din aur doublé, provădute cu imitațiunile cele mai frumoase de briliante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.
- 1200 brasete cu briliante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiuni de briliante, mai înainte cu 16 fl. acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de pețioae.
- 1750 broșuri cu briliante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provădute cu mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 fl. 50.
- 5000 lanțuri de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț dublu, cars nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucată numai 2 fl. 50.
- 5000 cămăși de mătăsă — Finish, fabricat saxonice, de tot folositoare pentru încungurarea recelei, b cata numai 1 fl. 50, o t'ebuință absolută pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete cu rețea și cu lână, fabricat american. Un obiect de trebuință absolută pentru fie-care om. Scut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelente pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete de lână lucrate cu artă, fabricat engleșesc, necesare pentru bărbați, doamne și copiii bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 ismene de lână lucrate cu artă, fabricat francez, o trebuință absolută pentru bărba i și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poartă pe corpul gol sau preste cămășă, în timpuri reci și umeze, bucată cu 1 . 50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesce fie-care obiect, care nu convine, îndêrpt, și paralele se reîntorc, fie-care comandă este așa dară fără riscio. Comandele se efectuesc, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințios, ca și când respectivul ar fi de față în persoană. Să se convingă fie-care prin o probă despre effinătatea ne mai pomenită.

[654] 1-2

Adresa unde sunt de a se face toate comandele: **A. Fraiss, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donastrasse Nr. 107, WIEN**